

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

KLÓFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 390.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések arszabály szerint.

Az ingyen állami hivatalnokok.

Mit kaphatunk mi ingyen? Semmit — csak emberi munkát! Ma a XX. században, mikor kenyérért folytat irtó háborút apa fia, testvér testvér ellen! Ma, mikor a legszentebb viszonyok, érzelmek profanizálva — az érdek köznapi salakjába süllyedtek le. És mért? Mert gyarlók vagyunk, mert örültek vagyunk! Mért? Mert ezt jogosnak tartjuk, hiszen az állam teszi. Az állam, az a tényező, melynek legalább is törekednie kell arra, hogy aki elég szerencsétlen igájába hajtani a nyakát, annak legalább kenyert adjon.

De nem teszi! Hanem érettségizett, végzett fiatal embereket kényszerít arra, hogy ingyen robotoljanak, sőt még végzett terhes munkájokért felelőssé teszi őket. Tehát az életbe lépő fiatal embernek, kit már kora is följosogit arra, hogy helyet követelhesen a társadalomban, a kegyelem kenyere kell tengődnie. Hol van itt az erkölcsi szempont? Talán arra akarja az állam inteni, hogy csak rabszolga, hogy csak örökösen hajlongva, hizelegve, árulkodva lehet — jó igavonó, hogy csak így tud valaha egzisztálni? Vagy talán ezzel akarja megtanítani a szomorú, szürke gárdát, hogy a pénzzel csinján bánják? Köszönöm! Lehet, de én nem azt olvasom ki ebből. En csak egy rémes igazságtalanság, jogtalanság művét — ostromozhatom ebben. De talán lesz ki velem együtt ostromozza a múlt idők e dicstelen maradványát? Talán joggal kérdelem és kérdi más: hát nincs az államnak annyi pénze, hogy egy pár száz embernek garasos fizetést, vagy segílyt adjon? Abszurdum! De erre persze nincs! Hanem, hogy az osztrák tűzérök milliókat puffogtassanak a levegőbe, arra muszáj lenni! Saját gyermekeink számára azonban már nem jutnak fillérek. Gyönyörű világ, áldott boldog ország!

Azt kérdezhetné valaki, hát mért nem megy az az ifju más pályára? Hová menjen? Akinek csak valamicskéje is van, az menekül eszeveszetten az állam örülten terhes, idegölő munkaköre elől más pályára. Hát aki nem teheti, az elmegy robotolni — ingyen dolgozni.

Kérem ingyen — dolgozni. Még

gondolatnak is borzasztó. Hát még a valóság! Hónapokon át dolgozni azon tudatban, hogy elsején kezdődik a következő hónap — ingyen munkája. Csoda-e, ha az így ki használt ifju elveszti természetes energiáját, ambícióját és megbotránkozás nélkül lenne képes százak nyakára hágni, kik orra előtt másznak fel a számár lajtorján — egy falat kenyérért. Ahelyett, hogy önértékes magyar ifjakat nevelnénk, kikre a haza minden pillanatban számíthat, a panem et circenses lovagját neveljük — egy fél világ kacaja közepette.

Könnyű, nagyon könnyű onnan a bársony székéből kegyelmesen mosolyogva biztatni az éhezőket, hogy lesz minden fazékban csirke, csak türelem: míg nagy hatalmi mániánk miatt újabb milliókat dobunk a jó szomszédnak. Ne mondja, hogy smucig a magyar!

Lassan ébredünk és kiábrándulunk. Nemsokára. Diogenesz lámpája sem talál itt magyart. Mert menekül a magyar — hazájából. Idegenbe megy a Regnum Marianum elégedetlen lakója. Mert az utolsó örült is érzi, hogy pénz, pénz és pénz kell a XX. században. A szép szó kora lejárt. Már pedig ott fenn már csak azzal (meg rendjelekkel) fizetik a — munkát, ha fizetik.

Mit akarunk hát? Mit ám! Kenyeret! csak kenyeret! Talán akad egy lelkes képviselő, ki megérti szavunk. Kívánjuk, hogy vége legyen e rendszernek. Aki dolgozik, kapjon fizetést. Mert ma ingyen semmit sem adnak. Töröljék el az ingyen munkát, mert tul vagyunk a rabszolgaság korán. Adjátok meg mindenkinek a magáét. Vagy legalább azt mondják meg azok az urak, mi jogosítja fel őket arra, hogy végzett emberekkel ingyen munkát végeztessenek? Talán erre is van törvény? Hát arra nincs, hogy az ilyen éhező mivel enyhítse s bolondítsa gyomra korgását? Azért mert törvény, nem kell tán okvetlenül jónak is lenni. Nem bizony! Uti figura docet.

Remélünk! Lesz-e ember, ki e jogos sérelemnek orvoslást szerez? Remélünk.

Sch. L. J.

Keresztények csak keresztényeknél vásároljatok.

Az iparkiállítás.

Naponta mindnagyobb érdeklődés mutatkozik az ipari kiállítás iránt. Megállapíthatjuk, és pedig örvendetesen azon körülményt is, hogy a közönség most már vesz is, s ha nem vesz a kiállítás tárgyakból megrendel. A többszöri megtekintés csak előnyére válik a kiállításnak.

Meg kell említenünk *Bihari* Jakab kocsigyártó kiállított kocsiait is, melyek erősek és izlésesek. Ezzel kapcsolatban meg kell jegyeznünk, hogy a kiállítás ismertetése közben egy-egy név kimarad, de ezt annak kell tulajdonítani, hogy a helyszűke miatt a kiállítás csoportosítása nem engedi meg a rendszeres áttekintést.

Az első teremben kiváló figyelmet keltenek *Keszler* József asztalos remekei, mert remekszámba megy a kiállított könyvszekrény és íróasztal, melyeket *Aczél* Henrik iparművész tervezett.

E teremben látjuk *Zanin* Andor székészítő munkáit is. Szinte érthetetlen, mért hozatnak Szabadkára máshonnan székeket, mikor a pártolás Zanint a kiviteli gyártásra is képesíthetné.

Jellinek József faszobrász kiállítása művészi becsével is elismerést követel. Képekreteti szinte meglepők. Különös figyelmet érdemelnek azonban butordiszei, melyeknek előállításában a kormány is segítézi, s a melyek értékességükkel hamarosan kiszoríthatják a cseh versenyt.

Kudlik Adám hangszergyáros amugy is közismert.

Czollner István kosárfonó készítményei könnyűségük, erősségük és izlésükkel tűnnek föl. Mellette vannak *Horváth* Sándor, ismert kosárfonó készítményei.

A szabadkai esztergyárosok munkáinál önkéntelenül is eszünkbe jut, mért nem iparkodtak eddig is a tömeggyártásra, amire most majd a Szabadkán kifejlődő verseny kényszeríti őket. *Gerber* Jakab, *Angeli* Henrik készítményei mint gyakorlati értékűek is, méltó helyet foglalnak el a kiállításban. *Gerber* Jakab sakkfiguráival most lép először a verseny terére. Izlés, a kivitel pontossága, finomsága és könnyűsége, szoliditása jellemzi *Szalay* Gyula sakkasztalát, mely egyike a kiállítás legjobb munkáinak.

A kések: *Bernáth* Ferencz és *Tikviczky* Péter készítményei bizony kiszoríthatnák a külföld gyáripárát. *Tikviczky* vadászkelei gyakorlatiasak, erősek. Közönségünk fáradtságot vehetne magának iparpártolási kedvében, s ezeknél csinálhatná megrendeléseit.

A kések mellett *Futó és társa*, bádógosok tűnnek föl hajlított bádóg rácsukkal és tető diszeikkel. Sajáttalálmányu, szabadalmazott géppel hajlítják a bádoglemezeket. Maga Szűry is megígérte, hogy gondolni fog rájuk.

A műlakatosok készítményei műipari számba mennek. Különösen meglepő művészies kivitelével *Krompecher* Sámuelnek egy álló képkereje. De valamennyi lakatos hidegvas hajlított és kovácsolt munkája kiváló műizlésre vall. Erdekes, hogy míg ezen munkálatokat a külföldön, különösen Olaszországban műbecsrel ruházzák föl, nálunk elsurraunak fölöttük. Takaréktűzhelyeik min-

az igazgatóságot és különösen Fierszt István ügyvezető igazgatót.

— **A mi megyénk és városunk a tüdőbetegekért.** Társadalmunkban mind-nagyobb visszhangot kelt lapunknak az a fülhívása, hogy a szezon során a szegénysorsu tüdőbetegek embermentő alapjára koncertet rendeznek. Ebben az is segítségre jön, hogy a József Kir. Hercege Szanatorium Egyesület az operaház egyik jeles művésznőjét kérte föl közreműködésre. A rendező bizottság legközelebb alakul meg. Alig van pártolást érdemlőbb, szebb cél, mint azoké, a halál jegyeseiért fáradozni, a kiket visszaadhatunk az életnek, családjuknak s hogy a helyi, szintén támogatást igénylő szép-célok ne álljanak az emberbaráti törekvés útjában, örömlőnkre van megírni, hogy a megtartandó estély jövedelméből egy helyi illetőségű beteget fognak fölvenni a József Szanatoriumba. Merjük hinni, hogy szavunknak visszhangja lesz s a nemes lelkek a szép törekvést nem altatják el, hanem diadalra segítik.

— **A szabadkai Fehérkereszt gyermekvédő egyesület** az állami gyermekmenhelyben az egyesület gyámoltjai részére karácsonyfát állít fel. A karácsonyfa-ünnepély az állami gyermekmenhelyben e hó 23-án szerdán félnégy órakor fog megtartatni, amelyre a telep- és menhelybizottság az egyesület választmány tagjai és minden érdeklődő tisztelettel meghívatik. Birkássné Szuchich Adrienne, elnök.

— **A közelgő Szilveszter estélyre** ajánlunk valódi hollandi likőröket, cognacot, rumot, teát, csokoládét, Kugler bombont és kitűnő valódi Ménesi vörös bort. *Wachmann Jenő és Társa, drogéria, Kossuth-utca 17.*

— **Felolvasás Ujvidéken.** Elvezetés és tanulságos felolvasást tartott Ujvidéken Krump Vilmos, kath. főgimnáziumi tanár, a főgimnázium dísztermében melyet előkelő közönség töltött meg. Bosznia és Hercegovina népét ismertette, előadását vetített képekkel illusztrálva. A tudományosan élvezetes előadást az előkelő közönség zúgó tapsviharral jutalmazta.

— **A szabadka-gombos-palánkai** helyi érdekű vasutat, mint már megirtuk, e hó 23-dikán adják át a forgalomnak. E napon lesz a mintarendőri bejárás is, melyen Szabadkát Biró Károly dr. polgármester, Dembitz Lajos dr., Szalay Mátyás főkapitány, Frankl István főmérnök, Gyelmis Gerő országgyűlési képviselő, és Purgly Sándor dr., bizottsági tag képviselik.

— **A la carte avagy table d' hote.** Nemrég járt fen Pesten a délvidéki kisczagák ezertagú küldöttsége az adóreform és kataszterrevízió ügyében. Az első nap estélyén egy fényes vendéglőben társasvacsorát rendeztek a küldöttség tagjai. Egy temesmezei gazda kissé elkésve érkezett a vacsorához. Amint beér az étterembe, az egyik pincér kérdi:

— Hogy méltóztatik, a la carte avagy table d' hote?

— A temesi ránéz és komoly hangon mondja:

— Hozzon mindakettőből — de sok krumplival.

— **Ne gyujtsd a lámpást hiába.** Nemrégiben egy jókedvű bajai kompánia éjjel hazajövet egy utcában meggyújtotta az összes lámpákat, melyek a halvány holdfény okából felsőbb rendeleltre féllángra lehozva álmosan pislogtak. Tehát a sok lámpa bevilágított a sötét éjszakába. Persze a rendőrség kezére került a vidám társaság. A minősítéssel azonban megakadt a rendőrség, mert lámpaeloltásért már sokszor büntettek, de hogy valaki a lámpa meggyújtásával vesződött, volna, az még nem fordult elő. Fogta hát magát és a város nevében kártérítésért bepörölte a gyújtogatókat, amiért a gázt hiába fogyasztották. A kérdésből hatásköri vita keletkezett, melyet a lumpok világában élénk érdeklődéssel kísérek.

— **Tolvaj cseléd.** Hiel Lipót vajszkai közjegyző már rég óta tapasztalja, hogy pénztárcáját valaki állandóan megkönnyíti néhány ropogós bankóval. Augusztustól

decemberig 2025 kor. és 10 fillér tőlt el abból gyors egymásutánban. Gyanuja Vigh Anna nevű cselédleányára esett, kit azonban tetten érni sehogysem tudott. Végül meguntta már a sok dőzsmálást, jelentést tett a csendőrségnek, mely a gyanu alapján valótóra fogta a 16 éves cselédet s hosszas bajlódás után sikerült is a valódságot megállapítani. A leány beismerte, hogy a pénz az utolsó fillérig az ő kezén tűnt el s hogy azon anyjával egyetértőleg ruhaneműket, butort, lovakat, tehenet és élelmi cikkeket vettek, a fennmaradt pénzt pedig régi adósságok törlesztésére és élvezeti cikkeik beszerzésére használták fel. Így járja meg az, ki tulságosan bizik a mai cselédekben s ruhája zsebeiben tartja összes pénzkészletét, mert mint vallá, ruha tisztogatás alkalmával onnan szedte ki e horribilis összeget a szerencsétlen Vigh Anna.

— **Laudate Dominum.** Hangjegyes ének és imakönyv az ifjuság számára Kersch Mihálytól. Egész vászonba kötve 80 fillér. Kapható a "Sat. Antal nyomdában" Szabadkán.

Ma már mindenki csak arról beszél, hogy igazán alkalmas és olcsó ajándéktárgyak, ugymint:

! Képes könyvek, mesés könyvek, ifjusági iratok, olvasmányok, szépirodalmi és egyéb díszművek teljesen új állapotban. — Nagy választék

! **levélpapír ujdonságokban,** emlékkönyvek, levelezőlap- és fénykép-albumokban, festő dobozokban, íróasztal felszerelésekben. Nagy választék olcsó és mesés szép

karácsonyfa díszekben

Krécsi A. Nándor

könyv- és papirkereskedésében Szabadka, Deák-utca, Kiskápolnával szemben.

Tessék a cégre figyelni! — Villamos megállóhely.

Megbüntetett

élelmszerhamisítók.

Két élelmszerhamisítót büntetett ma meg a szabadkai rendőrség. Kiméletlenül kellene eljárni minden hamisítóval szemben, mert ezek a társadalom leglelketlenebb alakjai. Megrontják a gyanu alatt ember egészségét, egész életük folyamára nyomórékokká tehetik, csupán csak azért, mert bűnös kapzsóságuk meg nem engedett utómódon akar néhány krajcárral tisztességtelen nyereséghez jutni.

Az egyik megbüntetett hamisított paprikát árult. A neve Tóth Sándorné, rőszkei lakos, aki a szabadkai piacon akart hamisított paprikáján tudatni. Völgyi János dr., helyettes rendőrkapitány 5 korona bírságra és a 6 korona vizsgálati díj megfizetésére ítélte.

A másik kelebiai lakos, aki lefőlözött, savanyított tej árusításával akart tisztességtelen nyereséghez jutni. A neve Márton Mária. Őt már nehezebb büntetéssel sújtották. Elítélték egy napi elzárásra, ezen kívül tíz korona mellékbüntetésre és nyolc korona vegyvizsgálati díj megfizetésére.

Kivánatos volna nem csak az élelmszerhamisítók szigorú ellenőrzése, hanem az is, hogy a megbüntetettek neveit az újságokban közölje a rendőrség.

Karácsonyi vásár!

Ideiglenes nagy árleszállítás karácsonyra!

Kiváló jeles könyvek teljes új példányokban

— 50—90%, engedménnyel. —

A leszállított árban kapható könyvek jegyzékét kívánatra ingyen megküldöm.

Alkalmi vétel

közérdekű művek, mesekönyvek, ifjusági iratok és képeskönyvekből.

Díszes levélpapírok dobozokban, emlékkönyvek, képes levelezőlap-albumok, tintatartók, írómappák, iskolai táskák és irodai felszerelések nagy választékban és legjutányosabb árak mellett kaphatók

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében

Szabadkán, főtéren, Szentháromsággal szemben.

Meggyilkolt vak ember.

Igen érdekes dolog tartja most állandó hatásban a Biharhoz tartozó Középes község csendőrségét. E hó 12-én Horovicz József születésétől fogva vak ember kiment 16 éves leányával gróf Zichy Vladimír erdejébe fát szedni. Egész rendben ment volna minden addig, amíg este hazafelé nem indultak volna, már az összeszedett fával.

Az öreg Horovicz szűrét odaadta a leányának, hogy vigye, mert nagyon melege van. Ezt a lány tényleg el is vette és azzal az öreg elmaradt, mivel a lány sietett hazafelé. A lány haza is ért és fellármázta a fél falut, hogy az öreg vak édesapja elmaradt az erdőben. Neki is indultak mindjárt, meg is találták az öreget a hóba véresen meghalva. A fején tompa ütések nyoma észlelhető. János nevű testvére akadt szegény meggyilkolt bátyjára.

A margittai járásbírósa mindjárt kiterjedt nyomozást rendelt el. A csendőrség szorgalmasan is kutat, de pozitív eredményre még eddig nem jutott. Gyanu van a leány közreműködésére is és valószínű, hogy annak bizonyosan részese egyik imádója, aki talán nem konveniólt volna az öreg Horovicznak. Mert gyanus az a sietős utja leányának, hogy ő szegény vak apját, aki nagy munkától kifáradt és letilt piheneni, ott hagyja éjszakára gyámolítás nélkül, habár tudja, hogy egy lépést sem tud tenni segítségére nélkül.

REGÉNY.

JAPÁN MESÉK.

Japán eredetűből fordítja: Bibó Bige György.

Gonszke!

(Egy tudálékos szolgáló neve.)

„Gonszke! Gonszke!”

Kiáltott az ur olvasás közben. Gonszke pedig a konyha szegletében ülve mormogott magában:

„Na mi az megint! Reggeltől estig mindig ez az utálatos kiabálás: Gonszke! Gonszke! Egy pillanatnyi pihenés sincsen. Ember vagyok talán vagy mi? Hiszen ha ruha volnék már rég rongygyá téptek volna.”

„Gonszke! Gonszke!”

„Már megint ez az utálatos kiabálás.”

„Gonszke! Jön vagy nem? Olvasni akarok s pipázni. Nincs kint szél?”

„A mi azt illeti, hogy van e szél, hát uram levegő, mozgás mindig van.”

„Na ez reád vall! Te állasz előttem? Illik ez? Azonnal leguggolsz s úgy várod a parancsomat, a hogy illik.”

„Igenis, ugy legyen! Már le is guggoltam! Van valami mondani valója uram.”

„Tégy a dohánytartóba parazsat.”

„Parancsát mély tisztelettel fogadom uram, de engedje meg, ha én a dohánytál-cára parazsat teszek, abból baj származik.”

„Miért?”

„Es ön uram ezt még kérdi? A dohánytartó fából van uram. Ha én arra parazsat teszek, nem gondolja uram, hogy az megfog gyuladni?”

„Már megint félre értesz! Vagy talán nem érted mit mondok? A belső ezüst tartójába tégy parazsat.”

„Meg fog engedni uram, ha szerény véleményem kimondom. Az érthetőség szempontjából ezt így kellett volna mondani; az az én ezt így mondtam volna: A dohány tartó közepén levő ezüst tartóban található hamu tetejére tégy parazsat.”

„Borzalmas ember vagy! De ha így mondom kérlek, akkor megfogod tenni?”

„Igen uram, mert én csak szolgáló vagyok.”

Es miután Gonszke így kibeszélte magát adott végre a konyhából tüzet.

(Folyt. köv.)

tául szolgálhatnak. A legváltozatosabb Deák István kiállítása. De szépek Vácz Póter és Taskovich Béla kiállítása is.

Meglepett bennünket Zódi János szürszabó kiállítása. Szürei a magyar szürszabó ipar remekei. Azok, akik minden áron magyar dekoratív stílust akarnak megteremteni megnézhetnék Zódi kiállítását.

Fibik utóda keztü, kötszer és szavabőr párna kiállítása szintén tanúsága annak, hogy ezen cikkekben sem szorul Szabadka idegenre.

A kefekötők közül Nagy József könnyű, de erős és izléses készítményei bátran helyet kérhetnek a finyás pipereasztalokon is. Seprűi nem ragasztottak, gazdasági keféi az idegen gyárakéval kiállják a versenyt. Mellette Schmidt Flórián keféi versenyez vele.

A hentes iparban Nagy Hegyesi József remekel, étvágyat gerjeszt készítményeivel. Csak egy kiállító társa van, Tikvicsky és társa, akik általánosabb háziszükségleteket mutatnak be.

Lipostyák A. szitakötő szitái és rostái finomak, könnyűek és ugyszólván elszakíthatatlanul erősek. Kisebb sodronyszűrői, rostái is kiváló készítmények. Dohánytartói diszesek. Hoffmann Márton rostás rostái ellenző műlakatos diszítványokkal szintén szépek.

A cipészek kiállítása nem csak meglepő, de jövedelmező is, ami a legjobb dícséret. Nagy Ferencnél, Kókay Antalnál idegenből rendelték meg a kiállításból kifolyólag. Sikkes, könnyű és mégis erős készítmények. Kiállítók még Pendsics György, Pressburger Márk és Kukulis Mihály.

Nagy Mihály szerszámkészítő meglepő erőteljes, pontos szerszámaival. Megérdemlé a kormánytámogatást.

A kiállítás ismertetését legközelebbi számunkban folytatjuk.

Karácsonyi ajándék.

Karácsonyi ajándéknak kérjük ugyan, de ha újévre kapjuk meg, az is jó lesz, akkor is köszönettel vesszük. Előfizetőinktől kérjük, jóbarátaiktól, akik ismernek bennünket, ismerik munkánkat, ismerik céljainkat, melyek a közzé, katolikus vallásunk, kath. Egyházunk, katolikus népünk javára irányulnak. Munkánk, egész évi fáradságos munkánk jutalmául kérjük tőlük, hogy legalább egy új előfizetőt szerezzenek. Onzetlen kívánság, melynek tetjesülése csak az ügynek válik javára.

Szolgálatot tettünk, szolgálatot fogunk tenni, mindenkor és teljes készséggel, egyesületeinknek, társadalmainknak és hitbuzgalmainknak. Felhívásuk, meghívóik, értesítéseik, beszámolóik, ügyeinek szóvátétele lapunkban jelentek meg. Nem felhánytorgatás céljából mondjuk ezt itt el, nem, csak kérelmünk alapját akarjuk vele jelezni. Ezek alapján kérjük, hogy a testületek is vegyenek pártfogásba minket, szerezzenek nekünk is előfizetőket. Egy-egy testület körében csak akad ember, ki megkapható és képes is arra, hogy a katolikus sajtó helyi lapját, lapunkat istápolja, megrendelje, járassa. Ha egyes nem akad, magának az egyesületnek sem fog ártani, ha olvasótermében egy helyett két példány lesz található.

Az egyesületen kívül máshova is járunk, étkezni, szórakozni vagy bevásárolni. Meg ne feledkezzünk lapunkról, Rendeltessük meg a vendéglőssel, árusítsuk a kereskedővel.

Vagy talán sokat kívánunk az egyesektől? Talán nem futja a kereset, a jövedelem ebben a pénzsűk világban? Jó, hát nem kívánunk akkora áldozatot, melyet

munkánkkal viszonzni nem tudnánk. Nem akarunk nagyon érezhető eret vágatni senki ersényén. Ha nehézség nélkül nem győzi az egyes, fogjunk össze. A testvériséget hangoztatják mindenütt, összetartást sürgetnek mindenhol, hát legyünk összetartó testvérek a jó ügy előmozdításában. Alljunk össze ketten-hárman és járassuk a lapunkat. Még valamit! Ne vegye senki rossz néven, hogy az ajándékban még válogatunk is, hogy annak elfogadását még feltételekhez is köttjük, de az ügy érdekében ezt is meg kell tenni. — Ajándékképen nem megrendelőket, nem utófizetőket, nem hátralékos fizetőket, hanem előfizetőket kérünk!

Ha ilyeneket és ezekből is minél többet kapunk akár karácsonyi, akár újévi ajándéknak, ezt minden ajándékozónak, de még az ajándéknak is igen szépen megköszönjük és igyekeznünk fogunk arra méltók lenni.

HIREK.

Munkaközvetítés.

Fazekas segéd. Szalay Ede, zombori fazekas állandó alkalmazásra keres egy segédet.

Kályhástanonok kerestetnek négy évi tanulóidőre, teljes ellátással Zomborba, Ugró István kályháshoz.

Fütanonközvetítés. Kerestetnek az újvidéki mesterek részéről négy évi ellátásra a következő iparágakra tanonok: kefekötő, kőfaragó, mozaik, asztalos, oltárépítő asztalos, aranyozó, kőmésnyesprő, könyvkötő, sütő, mézesbábos, kalapos, kötőfonó és üvegereszkedő. Díj nélkül közvetít.

Az újvidéki ker. szoc. egyesület.

Tájékoztató.

December 31. A műpártolók körének és a m. á. v. altisztikörnek szilveszter-estélye a m. á. v. altisztikörben.

— **Az „Uj Lap“ érdekében.** Kegyelmes Főpásztorunk ez évi 4913. sz. körrendeletében kimondotta azt, hogy egyházmegyéje egy nagy országos jellegű katolikus napilapnak fentartására egyedül is képes volna. E bizalomnak, mellyel a főpásztor híveinek áldozatkészsége, hithűsége és okos világnézete iránt viseltetik, tartós buzgalommal, hatalmas agitációval és egységes munkával kell megfelelnünk. Ez ösztönözte a katolikus népszövetség kalocsai csoportját is, midőn elnöke, lovag Petrovác József, nőképezdei igazgató vezetése alatt mult vasárnap megtartott csoportvezetői értekezletén kimondotta, hogy az Uj Lapot a népszövetségi tagok részére 350 példányban megrendeli, az újságot a csoportvezetők által a külvárosban (mert a belvárosban e munkát a Katolikus Legényegylet végzi) egy hétig megismerés végett ingyen szétosztja, s nemcsak a népszövetségi tagokat, hanem az összes polgárokat is az Uj Lap olvasására és megrendelésére rávenni törekszik. Ezzel kapcsolatban csak curiosumképp közöljük, hogy a minap előkelő miniszteri hivatalnok járt Kalocsán, aki csodálkozását fejezte ki az Uj Lap pompás szerkesztése felett és meglepődött azon, hogy 6 pesti ember létre ezt a kiváló budapesti napilapot még hírebből sem ismerte. Ilyen a kath. olvasó közönség jó része is. Reméljük, hogy az Uj Lap új kiadóhivatala magáról Budapesten is erősebb életjelt ad.

— **Eljegyzés.** Zombory István mérnök eljegyezte Scozza Piroskát.

— **A szent Erzsébet szoboralap javára.** A magyar asztaltársaság választmányja vasárnap délután ülést tartott, Sztantics Károly elnöke alatt, melyen egyhangulag,

lelkesedéssel elhatározták, hogy a társaság a Szabadkán emelendő szent Erzsébet szobor alapjának javára 100 koronát adományoz.

— **Kinevezés.** Pucher Sándor I. oszt. fegyvermester a 45. számú Rendeleti Közlöny értesítése szerint II. oszt. főfegyvermesternek nevezetett ki a honvéddlmi miniszter által, a szabadkai 4-ik honvédduszárezrednél.

— **A főgimnázium gyászja.** A főgimnázium második osztályának jeles tanulója Alaga Gáspár meghalt. Halálát a gimnázium homlokzatára kitűzött gyászszalag jelenti.

— **A Petőfi Asztaltársaság karácsonya.** Vasárnap délután a Petőfi-asztaltársaság is szegény gyermekeket ruházott föl. A II. kör elemi iskola hat fiú és hat leány gyermekét ruháztak föl meleg, téli ruhával. A tagok nagy számban jelentek meg. Veréb Gyula dr. üdvözölte a megjelent tagokat és érdeklődőket, rövid beszédet mondott a gyermekekhez s azután kiosztották a ruhát és diót.

— **A műpártolók körének Szilveszter-estélye.** A szabadkai műpártolók köre, a m. á. v. altisztikörrel együtt, ennek helyiségében kabaréval és ólomöntéssel egybekötött Szilveszter-estélyt rendez, amely iránt már most is nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Megyebizottsági tag választás.** Veprődön mai nap tartott választáson erős küzdelem után Vigyázó plébános választotta meg megyebizottsági taggá.

— **A zombori jótékony magyar nőegylet** ömeltósága apatini Fernbach Károlyné védnöksége alatt saját pénztára javára Zomborban, 1909. évi január hó 26-ik napján, szombaton, a vármegyeháza összes termeiben zártkörű álarcos dominó bálát rendez. A vigalmi bizottság tisztikara: Preszly Jánosné elnök, Csernyus Pálné, Rittinger Antalné, dr. Sági Samuné, Sztrilich Zsigmondné, Tárcazy Istvánné alelnökök. Dr. Moldován Lajos titkár. Vértesi Károlyné ellenőr. Kohut Henrikné, Kirchner Károlyné pénztárosok. Halm Ottóné ellenőr. Dr. Henneberg Géza háznagy. Szondy István cigányvajda. Vigalmi bizottság: dr. Baloghi Ernőné, Bittermann Sándorné, dr. Bruch Arminné, dr. Buják Józsefné, dr. Dekker Pálné, dr. Danninger Adámné, dr. Duchon Jánosné, dr. Falcione Arpádné, Fejér Eulália, Fernbach Zsuzsanna, dr. Frank Mihályné, dr. Gaál Istvánné dr. Gertinger Pálné, Hauke Imréné, Hetteszheim Henrikné, Hoffmann Károlyné, dr. Huber Józsefné, Ince Gusztávné, Komáromy Gyuláné, Kozma Lászlóné, Lánckor Antalné, Mihajlovics Kornélné, Mihályi Jánosné, Molnár Károlyné, Pocskay Sándorné, Scherer Rezsőné, Schlieszer Sándorné, Schöffler Józsefné, Szabó Lászlóné, Szaich Emilné, Szemző Istvánné, dr. Szilágyi Manóné, Szondy Mátyásné, Sztankovits Györgyné, Sztipits Istvánné, Trischler Ferencné, Trischler Gyuláné és Wundszám Ida. Táncrendezők: Arnold Sándor, Báthory Károly, Bence Béla, dr. Brestyánszky Miklós, Chován János, Glatz Gyula, dr. Grigorievits Emil, Karsai Elemér, Klem Gyula, Konyovits Antal, Kovács Antal, dr. Novák Elemér, Popovits Koszta, Preszly Károly, Prokópy Imre, Raisz Sándor, Tarján Lajos, dr. Thurányi Zsiga, dr. Willmann Mátyás, dr. Zátanyi Dezső, és dr. Závodszy Levente.

— **A betegsegélyző megvizsgálása.**

A szabadkai betegsegélyző pénztárt ma vizsgálta felül Sarkady Ignác, a központi igazgató. Ugy az ügymenetet, mint a pénztárkezelést alapos bírálat tárgyává tette s az eredmény arra készítette, hogy a talált rend fölött megelégedését fejezze ki, megdicsérje

Szabadkán Villamos Vasut és Világítási Részvénytársaság.

Központi telep: SZEGEDI SZÜLŐK. Telefon 108.

Városi üzlet: RUDICS-UTCA 11. Telefon 422.

A n. é. közönség kényelmére Rudics-utca 11. sz. alatt városi üzletet létesítettünk, ahol minden a világítást és erőátvitelt érintő ügyek elintéztetnek.

Készítünk: Világítási berendezéseket pontos és szakszerű kivitelben, olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Erőátviteli berendezéseket forgó áramu motorokkal, melyeknek táplálása nem költségesebb bármely más üzemenél.

Raktáron tartunk: Modern csillárokat, főzőedényeket, (teafőző, kávéfőző, vízmelegítő, tejmelegítő, főzőlapok, vasalók, hajszütővasmelegítő, szivargyújtó stb.) motorokat és mindennemű elektrotechnikai cikkeket.

Ugy a motorok mint a főzőedények a városi üzletben megtekinthetők.

SCHWÁB JÓZSEF
műórás és ékszerész
Szabadka (Rudics- és Petőfi-utca sarkán).

Olcsó árak! Kitűnő órák!

Dusan felszerelt raktár a legújabb dupla hanggütésű fallórákból.

Bámulatos olcsó áron

a karácsonyi vásár tartama alatt az összes raktáron levő órák és ékszeresek mélyen leszállított áron lesznek elárusítva. 677-10-8

Arany, ezüst és nikkell zsebórák.

Raktára a világhírű Schaffhausen, Zenith, Intact, Omega, B. Modes, Perfecta óráknak! Ez óráim másodpernyi pontossággal járnak és feltétlenül megbízhatók!

Javításokat olcsón elfogadok.

Törött aranyat becserelek.

ZSEBÓRA 5 koronától kezdve.

Színházi előadás után
KABARÉ
az „Otthon“ kávéházban.

Második kiadás!

Kevés rüpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek közé tartozik a ::

„SZÓIMÁDÁS.“

című politikai rüpirat, mely első kiadásában 120,000 példányban kelt el, s most újabb 15,000 példányban jelent meg. ::

A „Szóimadás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.
Kapható: kiadóhivatalunkban.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

Most jelent meg!
KLEOPATRA.
FRANCIA REGÉNY.
Irtta: HENRI GRÉVILLE.
Fordította: DUGOVICH IMRE.
Ára 50 fillér.

A FALU SZÉPE.
ANGOL REGÉNY KÉT KÖTETBEN.
Irtta: M. B. CROKER.
Fordította: DUGOVICH IMRE.
Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel 1 korona.

Az Antikrisztus Csodája.
Irtta: LAGERLÖF ZELMA.
Német eredetiből fordította: KÖRMÖCZY ERNŐ.
Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel 1 korona.

„Gépész“

című műszaki, hetenként megjelenő lap az egyedüli, mely hivatásosan foglalkozik a gépészek társadalmi helyzetével és ingyenes közvetítésével, melynek előfizetési ára egész évre 8 kor, fél-évre 4 kor. A gépész és kazánfűtői vizsgára előkészítő kézikönyv 2 korona 85 fillér. Kazánfűtői és összes gépészeti vizsgákra előkészítő kézikönyv 130 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér. Villamossági káté villanycsengők és telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér. Aratógépek szerkezete és kezelése 1 korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti zsebnaptár, mely a gépészeti tudnivalók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:
Szeghalom.

A MI IGAZ HITÜNK.
Irtta: Hiersch Ágoston.
Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körmöczy Ernő zamatossá magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteraturánkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden kath. könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.
Ára füzve 40 fillér, egész vázonba kötve 70 fillér.
Megrendelhető:
a Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szervezetkeztnél Szabadkán, Rákóczi-u. 20.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala
Rákóczi-utca 20. szám.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előirt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron)	ivenként	08	19	Kivonat a kereszteltek anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
2	Bérmáltak anyakönyve	"	08	20	Születési bizonyítvány polgári házasságkötéshez	50 drb	1
3	Egybekeltek anyakönyve	"	08	21	Bérmacédula	50 drb	20
4	Meghaltak anyakönyve	"	08	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
5	Misealapítványok naplója	"	05	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	"	06	24	Családi értesítő	50 drb	1
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	"	06	25	Eljegyzési értesítés	50 drb	1
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	"	06	25b	Insinuatío sponsalium	50 drb	1
7	Kegyes alapítványok naplója	"	05	26	Dimissio	50 drb	1
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása beliv	"	06	27	Alapító levél	25 drb	1
8a	" " " " küliv	"	06	28	Nyugtakönyvecske az egyh. pénzt. adószai számára	25 drb	1
9	Templompénztári napló	"	06	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon.	10 péld.	40
10	Templompénztári számadás küliv	"	06	30	Latin misejegyzék	10 iv	40
10a	" " " " beliv	"	06	31	Párbér napló	10 iv	40
11	Relatio de statu Parochiae	10 péld.	40	32	Kötelezvény	50 drb	1
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	"	40	33	Gyónó oédula	500 drb	2
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	"	40	34	Esketési bizonyítvány anyakönyvi bejegyzéshez	50 drb	1
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	"	40	35a	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg)	50 drb	1
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	"	20	35b	" " (német szöveg)	50 drb	1
16	Ertesítvény népoktatási intézetekről	"	40	36	Jegyek anyakönyve (merített papír)	ivenként	08
17	Informatio de Capellanis	"	30	37	Hirdetési bizonyítvány	50 drb	1
18	Informatio de Parochis	10 péld.	40	38	Rapulare	10 iv	60
				39	Iktató- és kiadókönyv	100 iv	2 50

Ki nyomtatvány-szükségeit nálunk szerzi be, nemesak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajátján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.
Szabadka, 1908 július 1.

Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat m. sz. IGAZGATÓSÁGA.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szervezetkeztnél Szabadkán.